

nám jevílo jako ústrojnější členění probírané látky uvnitř tradičních vývojových období spíše podle jednotlivých literárních žánrů, jak se s tím v recenzované knize setkáváme pouze u některých kapitol.

Jedním z cílů knihy je i to, aby se student s antickou literaturou seznámil alespoň v překladech. Tomu napomáhá přiložený přehled o překladech jednotlivých antických autorů do polštiny (382—388). V bibliografickém přehledu odborné literatury (385 a 388 a násl.) přece však jen poněkud překvapuje, že autorky uvádějí výhradně odbornou literaturu polskou. Domníváme se, že byt' jde o stručný přehled antické literatury, přece jen by v publikaci, jež obsahuje téměř 400 stran, neměla chybět jména základních prací o dějinách řecké a římské literatury, vzniklých v odborné světové literatuře.

I přes uvedené připomínky lze konstatovat, že práce Marie Cytowské a Hanny Szelestové Literatura grecka i rzymaska w zarysie je počin záslužný a potřebný; podobný přehled dějin antické literatury by jistě přivítali i naši budoucí středoškolská učitelé humanitních oborů, kteří musí v rámci přehledu dějin světové literatury seznámat své žáky s antickou literaturou, často jim však podobná příručka chybí, neboť i poslední vydání *Stručných dějin řecké literatury a Stručných dějin římské literatury* z pera F. Stiebitze je již dávno rozebráno.

Dagmar Bartoňková

Antologia anegdoty antycznej, przel. Jerzy Lanowski, Wrocław, Ossolineum 1984, stran XVIII+198.

Jerzy Lanowski nabízí polskému čtenáři již potřetí možnost seznámit se s bohatstvím antického humoru. Jeho vydání antologie antické anekdoty je navíc obohaceno i kresbami, jež pořídil Tomasz Łowicki. J. Lanowski se tentokrát zaměřil na humor méně známých antických autorů, širší čtenářské veřejnosti méně snadno dostupných, a jejich anekdoty seřadil v chronologické posloupnosti událostí či osobností, jež inspirovaly vznik jednotlivých anekdot — od nejstarších dob řecké historie, přes slavné řecké tragiky, filozofy, přes období helénistické, římskou republiku až k římským císařům a filozofům. Výboru anekdot je předeslán stručný úvod, v němž Lanowski podává nejprve výklad o anekdotě z hlediska filologického i literárně-historického a poté čtenáře seznamuje s autory, jejichž anekdoty překládá. Jde o Athenaia, Stobaia, Aula Gellia, Sexta Aurelia Victoria, Macrobia, Diogena Laertia. Jde jistě o práci záslužnou, jež má za úkol čtenáře nejen pobavit ve chvílích oddechu, nýbrž i nevtíravým způsobem poučit o bohatství a pestré škále antické slovesnosti.

Dagmar Bartoňková

Helga Kaiser-Minn, Die Erschaffung des Menschen auf den spätantiken Monumenten des 3. und 4. Jahrhunderts. Jahrbuch für Antike und Christentum, Ergänzungsband 6. Aschendorfsche Verlagbuchhandlung, Münster 1981. Stran 137, jmenný a věcný rejstřík, 52 černobílých obrazových příloh.

Autorka si v úvodu své práce klade za cíl prozkoumat raněkřesťanský obrazový cyklus názornější stvoření člověka z hlediska jeho původu, obsahové a formální návaznosti na starší pohanské, případně i židovské předlohy, jejichž existence se hypoteticky předpokládá. Nejstarší známé doklady tohoto motivu jsou doloženy na křesťanských sarkofázích ze začátku a průběhu 1. poloviny 4. století. Obecně se předpokládá, že tato tematika se v raněkřesťanském umění prosadila po vzoru pohan-